

SZCZEGÓLWE WYMAGANIA EDUKACYNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW KLASY IV

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ

Otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował poziomu wymagań koniecznych w zakresie wiadomości z fleksji, słownictwa, ortografii, w zakresie redagowania poznanych form wypowiedzi,
- nie opanował techniki głośnego i cichego czytania,
- wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnień o elementarnym stopniu trudności,
- nie zna lektur obowiązkowych we wskazanym przez nauczyciela fragmencie,
- nie rozumie różnic między światem przedstawionym w utworze a światem rzeczywistym,
- nie potrafi połączyć tytułów utworów z nazwiskami autorów,
- nie potrafi sporządzić planu rozmowy,
- nie potrafi wyodrębnić związków wyrazów w zdaniu,
- nie umie dzielić zdania na grupę podmiotu i orzeczenia,
- nie zna podstawowych części zdania: podmiotu, orzeczenia,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie rozróżnia części mowy: rzeczownika, przymiotnika, czasownika,
- nie rozpoznaje liczby i rodzaju rzeczownika,
- nie rozpoznaje osoby, liczby i czasu czasownika,
- nawet przy pomocy nauczyciela nie odmienia rzeczowników przez przypadki,
- nie rozumie pojęcia zdania,
- nie wyróżnia w wyrazie głoski, litery i sylaby,
- nie rozpoznaje samogłoski i spółgłoski,
- nie zna podstawowych zasad ortograficznych,
- nie potrafi opisać wyglądu osoby lub przedmiotu,
- nie opanował umiejętności redagowania planu wydarzeń

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który osiągnął poziom wymagań koniecznych.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTURALNE

- zna lektury obowiązkowe we wskazanym przez nauczyciela fragmencie,
- ma opanowaną w stopniu dopuszczającym technikę czytania,
- przy pomocy nauczyciela (lub samodzielnie) przekazuje treści przeczytanego łatwego tekstu,
- rozumie różnicę między światem przedstawionym w utworze a światem rzeczywistym,
- wyodrębnia główne postacie literackie,
- łączy tytuły utworów z nazwiskami autorów,
- poprawnie sporządza plan rozmowy,

NAUKA O JEZYKU

- wyodrębnia związki wyrazów w zdaniu,
- poprawnie dzieli zdanie na grupę podmiotu i orzeczenia
- zna podstawowe części zdania: podmiot, orzeczenie, określenia,
- przy pomocy nauczyciela rozróżnia różne części mowy: rzeczownik, przymiotnik, czasownik,
- rozpoznaje liczbę i rodzaj rzeczownika,
- rozpoznaje osobę, liczbę i czas czasownika,
- przy pomocy nauczyciela odmienia rzeczowniki przez przypadki,
- rozumie pojęcie zdania, potrafi wyodrębnić je w mowie i piśmie,
- wyróżnia w wyrazie głoski, litery i sylaby,
- rozpoznaje samogłoski i spółgłoski,
- zna alfabet, zna podstawowe zasady ortograficzne

FORMY WYPOWIEDZI

- w formie ustnego opowiadania przekazuje treść utworu lub jego fragment,
- w kilku zdaniach opowie o własnych doświadczeniach. Poprawnie przedstawia się. Przeprowadza rozmowę telefoniczną. Stosuje różne typy zdań,
- krótko opisuje wygląd osoby lub przedmiotu,
- opanował umiejętność redagowania planu wydarzeń

OCENĘ DOSTATECZNĄ

Otrzymuje uczeń, który osiągnął poziom wymagań koniecznych i podstawowych.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTURALNE

- potrafi opowiadać poznany tekst (ustnie i pisemnie) przy pomocy dodatkowych pytań,
- zna elementy świata przedstawionego,
- odróżnia baśń od innych utworów,
- odróżnia postacie zmyślane od rzeczywistych, fantastyczne od realistycznych,
- wskazuje epitety, porównania, wersy, strofy, rymy,

FORMY WYPOWIEDZI

- przy małej pomocy nauczyciela wypowiada się w szkolnych formach pisemnych (potrafi ułożyć plan dekompozycyjny, opowiadanie odtwórcze, potrafi częściowo scharakteryzować bohatera literackiego, samodzielnie układa inne zakończenie utworu, umie zapisać krótki dialog,
- ustnie formułuje proste formy użytkowe: podziękowania, życzenia, zapytania, wykonuje projekt graficzny życzeń lub instrukcji,

NAUKA O JEZYKU

- tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie,
- odróżnia przyimek od innych części mowy,
- rozpoznaje rzeczownik w funkcji podmiotu i czasownik w roli orzeczenia, odmienia rzeczowniki przez przypadki,

- odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy, rodzaje,
- rozróżnia zdanie pojedyncze i złożone,
- rozróżnia głoski i litery,
- przy małej pomocy nauczyciela określa niektóre cechy głosek, dzieli wyrazy na sylaby,

OCENĘ DOBRĄ

Otrzymuje uczeń, który osiągnął poziom wymagań koniecznych, podstawowych i rozszerzających.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTURALNE

- czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowego przestankowania,
- zna i potrafi wymienić elementy świata przedstawionego, wyodrębnia je przy pomocy nauczyciela,
- potrafi ocenić postępowanie bohatera literackiego,
- potrafi przedstawić treść utworu literackiego w formie ilustracji, scenki dramatycznej lub krótkiej inscenizacji,
- wskazuje w baśniach kontrast dobra i zła, prawdy i kłamstwa,
- rozumie morał wynikający z utworu baśniowego,
- potrafi wskazać w wierszu epitet, porównanie, rymy, strofy,

FORMY WYPOWIEDZI

- redaguje krótkie opowiadanie twórcze oparte na własnych doświadczeniach lub losach bohaterów, redaguje życzenia, przepis, instrukcję, opis przedmiotu,
- wspólnie zredaguje i zapisze krótką rozmowę związaną z codzienną sytuacją,
- zna formę listu prywatnego i podejmuje próby napisania listu,
- poprawnie odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy; rzeczownik i przymiotnik przez przypadki,
- poprawnie łączy czasownik z innymi częściami mowy,
- rozróżnia głoskę, literę, samogłoskę, spółgłoskę,
- poprawnie dzieli wyrazy na sylaby,
- praktycznie rozróżnia cechy głosek: dźwięczność, nosowość, miękkość,

OCENĘ BARDZO DOBRĄ

Otrzymuje uczeń, który osiągnął poziom wymagań koniecznych, podstawowych, rozszerzających i dopełniających.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTURALNE

- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne,
- wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu,
- potrafi nazwać niektóre stany psychiczne i przejawy,
- ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie posługuje się nim,
- samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym,
- analizuje utwór poetycki, wskazując na epitety, porównania, wersy, rymy, osobę mówiącą w wierszu,

- samodzielnie wyodrębnia i nazywa elementy świata przedstawionego,
- rozumie i potrafi wskazać motywy postępowania bohaterów,
- podaje poprawnie cechy baśni i jej elementy, potrafi odróżnić baśń od innych utworów literackich,
- odróżnia pojęcie narratora i podmiotu lirycznego, samodzielnie rozpoznaje i nazywa środki artystyczne,

FORMY LITERACKIE

- doskonale potrafi posługiwać się poznanymi w klasie IV formami wypowiedzi (opowiadanie, opis wyglądu przedmiotu i postaci, sprawozdanie z wycieczki, dialog, list do najbliższych, życzenia, przepis, instrukcja, rozmowa telefoniczna),
- samodzielnie sporządza plan odtwórczy,
- stosuje akapity,
- posiada umiejętność przekształcania zdań mówionych na pisane oraz dialogu w spójną wypowiedź kilkuzdaniową (i odwrotnie),

NAUKA O JĘZYKU

- rozróżnia biegle poznane w klasie IV części mowy,
- wskazuje różnicę między osobową a nieosobową formą czasownika,
- poprawnie stosuje formy czasownika,
- biegle odmienia rzeczowniki przez przypadki,
- rozumie pojęcie nadrzędności, podrzędności w związkach wyrazowych,
- rozpoznaje wyraz określający i określający,
- wyróżnia w zdaniu podmiot i orzeczenie,
- rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone,
- odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski,
- zna zasady akcentowania w języku polskim i poprawnie akcentuje,

OCENĘ CELUJĄCĄ

Otrzymuje uczeń, który osiągnął poziom wymagań wykraczających, ponadprogramowych.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTURALNE

- rozszerza czytelnictwo o lektury nadobowiązkowe,
- czyta czasopisma, ogląda widowiska dla dzieci i młodzieży, potrafi o nich opowiadać kolegom i zachęcić do samodzielnego poszerzania wiedzy,
- twórczo i samodzielnie rozwija uzdolnienia i zainteresowania,
- uczestniczy w konkursach literackich, recytatorskich w szkole i poza szkołą,

FORMY WYPOWIEDZI

- całkowicie poprawnie pod względem stylistyczno-językowym wypowiada się w poznanych formach wypowiedzi,

NAUKA O JĘZYKU

- biegle odróżnia i nazywa części mowy i części zdania,

- biegle rozpoznaje i nazywa cechy głosek,

Ocenianie uczniów, którzy rozwijają się wolniej w stosunku do rówieśników, posiadają aktualne badania PPP i tym samym mają zaniżone wymagania oraz jeśli nie są w stanie rozszerzyć stanu wiedzy ponad podstawowej, dostosowuje się do kryteriów ocen zgodnie z ich stanem umiejętności i wiedzy .

FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY:

- 2 odpowiedź – zakres materiału: 1-3 ostatnie lekcje
- 3 kartkówka (zapowiedziana lub niezapowiedziana) – zakres materiału: 1-3 ostatnie lekcje lub zagadnienie gramatyczne, ew. ortograficzne, lektura (10 minut)
- 4 sprawdzian, zadanie klasowe – zakres materiału: dział (45 minut)
- 5 recytacja wiersza lub fragmentu wiersza

FORMY INFORMOWANIA RODZICÓW I UCZNIÓW:

- 6 ustna
- 7 pisemna (w zeszytcie lub na kartce z ocenami bieżącymi)